

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2445
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Okoliške občine in Maribor

BESEDA K POZIVU BANSKE UPRAVE.

Kraljeva banska uprava v Ljubljani je razposlala te dni osem slovenskim občinam poziv, naj ji predložijo svoje želje glede nove ureditve, ki postaja zaradi bodočega zakona o občinah, ki predvideva združitev manjših enot v večje, neobhodno potrebna. Dasi je ta poziv varen za vse občine brez izjeme, je za našo mestno mariborsko in za okoliške predmetne še tem važnejši. S tem stopa akutno pred nas zadeva, o kateri smo vsi že davno vedeli, da se ji ne bomo mogli izogniti: zadeva inkorporacije okoličnice, osnovanja Velikega Maribora. O tej zadevi se je pri nas že veliko govorilo in pisalo, pokazalo pa se je skoraj vedno, da smo silno ozko srčni kampanilisti in vse preveč zagrizeni v prošlost ter se danjost. Redki so bili doslej oni, zlasti v naši okolici, ki so se povzpeli preko teh lastnosti in vidikov, ki jih ustvarjajo, in gledali v svet širokogrudno ter videli potrebe in naloge bodočega razvoja, ki ne bo poznal je ločenih, temveč celokupne interese!

Za človeka, ki gleda tako širokogrudno in brez malenkostnih, kampanilističnih predsodkov, je kakor na dlanj jasno, da je sedanja meja med mestno občino mariborsko in okoliškimi predmetnimi v bodoče nemogoča in nevzdržna. Ponavljati vse argumente, ki so bili v tem oziru že navedeni, bi bilo skoraj nespametno. Dovolj je, če pokažemo na dejstvo, da je ozemlje Maribora v primeru z vsemi sličnimi, pa tudi mnogo manjšimi mesti v Jugoslaviji najmanjše in da se je zlasti v povojnih letih izvedla inkorporacija okoliških občin skoraj po vseh evropskih, pa tudi ameriških in nekaterih azijskih državah. Tako so n. pr. Italijani že kmalu po aneksiji Primorske priključili Reki, Pulju, Poreču, Piranu, Kopru, Trzinu, Gorici, Postojni in Idriji vse bližnje in celo nekatere znatno oddaljene okoliške občine. Gorica, ki je štela pred inkorporacijo okoličnice komaj toliko prebivalcev kakor Maribor, je že davno prekorčila 50.000. To inkorporacijo pa so izvedli Italijani kljub temu, da je bila vsa okoličina skoraj stodoletno slovenska in je danes v Veliki Gorici tako mnogo več Slovencev kakor Italijanov. Enako so izvedli radikalno inkorporacijo na Češkoslovaškem, kjer je n. pr. s tem naraslo glavno mesto Praga tako, da bo štelo v prihodnjem desetletju, če ne že prej, preko milijon prebivalcev.

Znano in nepobitno dejstvo je pač, da vrši vsako mesto, ki je središče kake

večje pokrajine, mnogo lažje svojo kulturno, prosvetno, socialno, gospodarsko, nacionalno in politično unijo če je večje, kakor če je manjše. S številom prebivalstva se progresivno dviga tudi tista moč, ki jo izžareva na vse strani svoje pokrajine, svoje dežele. Prav v našem primeru pa je usodno važno, da se zvišata moč in upliv Maribora na najvišji možni maksimum. Naloge Maribora kot žarišča naše kulture za nekdanje močno potujoče podeželje so velike in bodo postajale vedno večje. Mi jih v celoti niti še nismo pričeli vršiti, morda prav zaradi tega, ker smo nenaravno ločeni od svoje neposrednejše okolice! Šele Veliki Maribor s preko 50.000 prebivalci bo imel to moralno in materialno moč, ki mu je potrebna. Zato delujejo vsi tisti, ki se branijo inkorporacije okoličnice, dasi morda nevede in nehote, proti poslanstvu Maribora in proti našim največjim nacionalnim ter s tem državnim interesom!

Storila bi se ogromna pogreška, če bi se n. pr. še nadalje pustila tako nenaravna mestna meja, kakor je ona v Tomšičevem drevoredu napram Krčevini. Na eni strani ulice, ki bo že v nekaj letih vsa zazidana, je mesto Maribor, na drugi vas Krčevina. Prav take anomalije nahajamo na zahodni strani Mestnega parka, v Melju, na meji med Mariborom in Studenci, med Mariborom in Teznom ter Mariborom in Pobrežjem. Sedaj nima mesto niti svojih pokopališč na svojem občinskem ozemlju! Še večja anomalija bi pa bila, če bi se sedaj osnovala kakšna skupna okoliška občina, kakršna oklepa in duši mesto Celje, ki je postalo že številčno manjše kakor neposredno strnjena okolica.

Vprašanje, pred katerim stoje sedaj mestna in okoliške občine, ni torej tako malenkostno, kakor bi se utegnili zdeti komu, ki gleda na problem samo z ožkogrudnega stališča tradicije, časti samostojne občinske uprave, neznatne difference pri davčni obremenitvi itd., kajti zavedati bi se bilo treba, da bi tudi sedanje okolice bilo takoj konec, čim bi po kakem čudežu izginil Maribor! Edina mogoča, trezna, pametna in koristna rešitev za sedanost in bodočnost je zato, da se v okolici ne ustvarjajo nobene nove grupacije, ampak se vse one okoliške občine, ki so teritorialno in gradbeno sklenjene z mestom pripolijo mestu in stvorijo skupaj z njim naš močni in ponosni Veliki Maribor!

Se odpošlje v Washington posebna delegacija strokovnjakov, ki naj bi tako na najenostavnejši in najpovprečnejši način dosegla rešitev tega perečega problema. Istočasno bo angleška vlada sprožila tudi iniciativo za delno črtanje in znižanje obrestne mere.

SILEN MRAZ V ROMUNIJI

BUKAREŠTA, 18. januarja. V Romuniji je temperatura naglo padla in je na posameznih krajih že dosegla 20 stopinj pod ničlo. Silen mraz je že zahteval večje število človeških žrtev, v mnogih krajih pa so se pojavili volkovi. V okolici Černovic so bile najdene 4 osebe zmrznjene. Velik mraz ob spodnjem toku Donave močno ovira ladijski promet. Pazen tega pa brlje še oster veter. V Constanci divja silen snežni metej.

Japonski pohod ob Velikem zidu

ODREZATI HOČEJO PROVINCO JEHOI. PRED PROTIOFENZIVO KITAJCEV. ZA DRUŠTVO NARODOV SE NIHČE VEČ NE ZMENI. ŠANGHAJKVAN MANDŽURSKI NASTOP AMERIKE.

LONDON, 18. januarja. Kakor se poroča iz Mukdena, so Japonci pričeli nov pohod ob Velikem kitajskem zidu. Cilj te nove vojaške operacije je odrezati provinco Jehoi od Kitajske in pa zasedba posebno važnih strateških točk ob Velikem zidu samem. Kakor pa poročajo iz Pekinga, se zbirajo mnogoštevilne kitajske čete k energični protiofenzivi. Na pohodu proti Tunglianu, ki leži severovzhodno od Mukdena, je 30.000 kitajskih vojakov. Ta poročila kažejo, da se je vojni plamen na Daljnem vzhodu iznova razvnel, pri čemer je treba ugotoviti, da se obe vojujoči stranki, tako Japonci kakor tudi Kitajci, niti najmanj ne zmenijo za sklepe in opomine Društva narodov.

TOKIO, 18. januarja. Japonska agencija »Rengo« poroča, da se na Kitajskem trenutno izvaja splošna mobilizacija in da je velika kitajska ofenziva ne le na ozemlju Šanghajkvana, temveč tudi na vsem ozemlju vzdolž Velikega kitajskega zidu neizbežna.

TOKIO, 18. januarja. Kakor izgleda, je usoda Šanghajkvana rešena. Dopsnik Reuterjeve agencije je namreč izvedel, da bo mesto takoj, čim ga bodo izpraznile japonske čete, prišlo pod upravo države Mandžukuo. Neki oddelček italijanske vojske, ki je bil stacioniran v Šanghajkvanu na pod

lagi boksarskega protokola, je popolnoma odrezan od svoje baze v Tientsinu. Oddelček je skušal priti skozi kitajsko fronto, noseč pred seboj veliko italijansko zastavo, vendar se mu to ni posrečilo. Kitajci so takol pričeli streljati in je obležal na mestu mrtev neki italijanski vojak.

WASHINGTON, 18. januarja. V vladnih krogih je nastalo z ozirom na novi izbruh sovražnosti med Kitajci in Japonci ob Velikem kitajskem zidu razumljivo razburjenje. Tukajšnji uradni krogi se boje, da bi se mogle vojne sovražnosti razširiti tudi na ozemlje izven kitajskega zidu.

WASHINGTON, 18. januarja. Državni tajnik za zunanje zadeve Stimson je izdal vsem ameriškim diplomatskim predstavnikom v Evropi nalog, da sporoče vladam, pri katerih so akreditirani, da Združene države niso prav nič spremenile svojega stališča napram kitajsko-japonskemu vprašanju in da ameriška vlada v prav nobenem primeru ne bo priznala teritorialnih sprememb na Daljnem vzhodu. Kar se pa tiče akcije, ki jo vodi za rešitev kitajsko-japonskega spora Društvo narodov, ameriška vlada pri njej ne namerava sodelovati, ker smatra, da naj nosi zanj vso odgovornost izključno le Društvo narodov samo.

Jugoslavija na gospodarski konferenci

NAŠO DRŽAVO BO ZASTOPAL LONDONSKI POSLANIK. DOSEDANJI PREDLOGI IN SLABOSTI.

LONDON, 18. januarja. Kraljevino Jugoslavijo bo na svetovni gospodarski konferenci zastopal njen londonski poslanik dr. G. Gjurić, bivši finančni minister in dober poznavalec mednarodnih gospodarskih vprašanj, ki je poleg drugih delegatov zastopal Jugoslavijo tudi na mednarodnih konfe-

rencah v Haagu, Parizu in Baslu. Kakor se govori, prihajajo za to konferenco že mnogi elaborati iz Jugoslavije in se pričakuje, da bodo v bližnjem času še prišli predlogi vseh trgovskih zbornic, kakor tudi predlogi jugoslovanskega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice.

Demonstracije proti francoski vladi

PARIZ, 18. januarja. Včeraj se je zbralo okrog 20.000 bivših bojevnikov iz svetovne vojne v eni največjih pariških palač k ogromnemu protestnemu zborovanju proti znanim sanacijskim ukrepom vlade in posebej še finančnega ministra Chérona, ki predvidevajo znatno znižanje oziroma deloma sploh črtanje rent bivših bojevnikov in invalidov. Za prihodnje dni je napovedanih še več silnih protestnih zborovanj proti vladi.

razpust nemškega državnega zbora

BERLIN, 18. januarja. V političnih krogih vedno bolj prevladuje prepričanje, da sta razpust državnega zbora in razpis novih volitev neizbežna. Če bo državni zbor razpuščen še v tekočem mesecu, bodo nove volitve že 19. februarja.

BERLIN, 18. januarja. Razširile so se vesti, da se bosta v najbližji bodočnosti sestala državni kancelar general von Schleicher in voditelj narodnih socialistov Adolf Hitler. Z ozirom na te vesti pa poroča »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da tak sestanek zaenkrat še ni dogovorjen.

BOLEZEN BIVŠEGA CESARJA VILJEMA.

LONDON, 18. januarja. Po vesteh iz Doorna je bivši nemški cesar Viljem zbolel in je moral ostati v postelji. Kakor je znano, bo 27. t. m. slavil že svoj 74. rojstni dan.

AMERIŠKI POMORSKI MANEVRI.

WASHINGTON, 18. januarja. Od 6. do 17. februarja bo imelo ameriško vojno brodogradne velike zimske manevre v Tihem oceanu. Del vojnega brodogradstva s svojo bazo pri Havajskem otočju bo skušal izvesti napad na kalifornijsko obalo.

ZNIŽANJE PLAČ V ROMUNIJI.

BUKAREŠTA, 18. januarja. Vlada je včeraj v namenu, da doseže ravnotežje v bodočem državnem proračunu, sklenila znižati plače državnih uradnikov in nameščencev. Znižanje naj bi znašalo v Bukarešti 10%, drugod pa 12% skupnih dohodkov državnih uslužbencev.

NOVE ARETACIJE V INDIJI.

DELHI, 18. januarja. V Kalkuti in drugih mestih je bilo aretiranih večje število Indijcev zaradi državljanske nepokornosti, ker so sodelovali pri zborovanjih šestankih in obhodih, ki so bili boljšetisko prenevedani.

Za štiriletni oboroževalni odmor

PREDLOG AMERIŠKIH POLITIKOV. PRIHRANKI NAJ BI SE PORABILI ZA KRITJE VOJNIH DOLGOV. AMERIŠKA AKCIJA.

CHICAGO, 18. januarja. Salomon Levison, sodelavec pri izdelavi Kelloggovega pakta in z njim še dvesto ameriških politikov je predlagalo, naj se izvede štiriletni odmor v oboroževanju. Omenjeni politiki so izračunali, da bi s tem prihranile Združene države vsako leto najmanj 600 milijonov dolarjev, ostale države pa okrog 400 milijonov. Ta prihranek naj bi se vplačal v letnih obrokih po 312 milijonov dolarjev v posebno skupno blagajno, iz katere bi se potem plačali vojni dolgi.

LONDON, 18. januarja. Kakor doznava diplomatski dopisnik »Daily Mail«, je izrazila angleška vlada željo, da bi se čim prej pričela pogajanja glede ureditve vprašanja vojnih dolgov. Medtem svet se bo na današnji svoji seji bavil s tem vprašanjem. Na seji naj bi se sklenilo, da

Dnevne vesti

Fingiran vlom v Poljčanah

Razprava pred malim kazenskim senatom.

Pred malim kazenskim senatom okr. sodišča se je morala danes zagovarjati 53letna trgovka Frančiška Zebčeva iz Pekla pri Poljčanah, obtožena, da je hotela ogoljufati zavarovalno družbo »Jugoslavijo« za znesek 9774 Din. Obtožnica navaja, da je 26. oktobra lani prijavil trgovec Martin Zebec orožniški postaji v Poljčanah, da je bilo prejšnjo noč med 21. in 22. uro vlomljeno v njegovo trgovino v maherski vasi ter so neznani storilci odnesli več raznega blaga in nekaj kovanege denarja v skupni vrednosti 9774 Din.

Ko so orožniki o tej zadevi poizvedeli, je Martin Zebec navedel, da je bil kritičnega večera pri pevski vaji in se je vrnil domov šele približno ob 22. uri. Njegova žena, današnja obtoženka, je pa pripovedovala, da je šla spat že ob 21. uri. Orožnikom se je zdela stvar zelo sumljiva, ker so v času, ko bi se naj bil izvršil vlom, hodili po cesti mimo trgovine ljudje, ki bi torej vlomilce morali videti. Čudno je bilo tudi to, da je manjkalo najboljšo blago. Vlomilec ali vlomilci ne bi imeli časa izbirati blaga in bi odnesli kar bi jim prišlo pod roko. Sumljivo je bilo tudi to, da novci po 25 par niso bili ukradeni. Za vse primere pa so orožniki posneli tudi prstne odtise zakoncev Zebec, da bi jih primerjali s prstnimi odtisi, ki so se našli na razbiti šipi, skozi katero bi naj bil vlomilec zlezel v trgovino. Na cementu pod to šipo so našli orožniki tudi sledove krvi. Dočim je imela obtoženka na desnem kazalcu majhno, še odprto rano. Vendar je odločno tajila orožnikom, da bi se bila ranila na šipi.

Preiskava prstnih odtisov je pa dosegla, da so oni, najdeni na šipi, identični z odtisi obtoženke. Kljub temu je obtoženka še nadalje tajila, da bi bila v kakršnikoli zvezi z vlomom. Orožniki so zato napravili še hišno preiskavo in našli na podstrešju v papir zavito in skrbno skrito vse blago, ki je po navedbah zakoncev Zebec bilo ukradeno v njuni trgovini. Na podlagi izida te hišne preiskave je Zebčeva naposled priznala, da je vlom le fingiral, da bi tako dobila zavarovalnino in ohranila obenem tudi ukradeno blago. Po kratkem posvetovanju je senat pri današnji razpravi razsodil, da je Zebčeva kriva osumljenega dejanja in se zato obsoja na 6 mesecev strogega zapora, pogojno za dobo 5 let.

Odlikovanje. Z redom sv. Save V. stop nje je odlikovana članica našega mariborskega Narodnega gledališča gospa Štefanija Dragutinovičeva. Umetnici, ki je žrtvovala skoraj vse svoje življenjsko delo razvoju slovenske gledališke umetnosti v Ljubljani, Trstu in Mariboru, naše najiskrenejše čestitke!

Novi primarij mariborske bolnišnice. Za primarija kirurškega oddelka tukajšnje splošne bolnišnice je imenovan dr. Bogdan Lavrič, doslej asistent na kirurškem oddelku klinike v Zagrebu. Dr. Lavrič je že pred leti služboval kot asistent na tukajšnjem kirurškem oddelku.

Zborovanje okoliških občinskih svetov. Danes popoldne zborujejo pri Renčlju na Pobrežju okoliški občinski sveti. Posvetovali se bodo o priključitvi okoliških občin k mestni in stavili svoje predloge. Zborovanja se bodo udeležili občinski zastopniki iz Krčevine, Košakov, Pobrežja, Studencev, Nove vasi in Teznega.

Občinski proračun pred finančnim odborom mestne občine. Ožji odbor, ki je proučeval proračun mestne občine mariborske za letošnje leto, je končal svoje delo. Jutri popoldne bo imel finančni odbor mestne občine svojo sejo, na kateri bo razpravljal o sklepih ožjega odbora. Ko bo tudi finančni odbor gotov s svojim delom, pride proračun pred občinski svet.

Iz seje mestnega sveta. Mestni svet mariborske občine je na sinočnji seji podelil gradbeno dovoljenje: stavbeniku Franu Vrablu za gradnjo dvorišnih poslopj in verande pri hiši na Radvanjski cesti; Amaliji Tišlerjevi za preureditev izloženih oken v pritličju hiše na Aleksandrovi cesti in Avgustu Copicu za gradnjo avtomobilske garaže v Vrbanovi ulici. Uporabno dovoljenje pa so dobili: Barbara Eignerjeva in Alojzij Bučar za zgrajeni tobačni paviljon na vogalu Gosposkove in Vrtnice ulice ter France Pergler za prezidano lopo in verando pri hiši v Mlinski ulici. Nadalje je mestni svet oprostil občinskih davščin za dobo 6 let za novo zgrajene hiše deset posestnikov: Ivana Sluga, Ivana Kosa, Karla Hasenöhrla, Julijano Šusterjevo, Marijo Gerčev, Ivana Koražijo, Friderika Klara, Franca Snoja, Jaroslava Kasperja in Amalijo Hobacherjevo.

Prošnja na ravateljstvo Mestnega avtobusnega podjetja. Ker je mali voz št. 4, ki vozi s Teznega v Maribor ob torkih, sredah in zlasti ob sobotah zjutraj (ob 7.30) vedno tako prenapolnjen, da so stlačeni pasajirji v njem kot sardele v skatliji, prosijo, da bi vozil v bodoče zjutraj ob tem času redno kateri večji voz. To bo tem lažje, ker se baje ukinejo nekatere zunanje proge z večjimi avtobusi ali se vožnje reducirajo. V soboto, 14. tm. zjutraj je bilo v tezenskem malem vozu stlačenihih n. pr. 38 oseb! Kako tlačjenje, vzdihovanje in pririvanje ter končno tudi zabavljanje je to, vedo le oni, ki so to poskusili.

Eleganten pisemski papir v mapah in blokih: Zlata Brišnik, Slovenska 11.

Uprava pravoslavne parohije javlja, da bo jutri 19. t. m. na dan Bogojavljenja služba božja ob 9.15 v pravoslavni kapei. Ob 10.30 gre litija (procesija) iz kapele po Trstenjakovi ulici, Meljski cesti in Aleksandrovi cesti do Trga svobode, kjer bo blagoslovitev vode. Pozivajo se vsi verniki, posebno šolski otroci, da se udeležijo teh obredov.

Novi zakon o občinah. Skupščinski odbor nadaljuje podrobno razpravo o občinskem zakonu. Nekateri člani so bili sprejeti brez spremembe, nekateri pa so bili rezervirani, med njimi tudi člen, ki govori o združitvi malih občin. Razprava se bo nadaljevala.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 20. t. m. ob 20.15 bo interesanten literarni večer, ki ga priredi naš čislani pisatelj dr. Maks Šnuderl iz Maribora. Čital bo svoje še nenatisnjene novele, ki imajo vseskozi satirični značaj. Bo torej to večer »satiričnih novel«.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 19. t. m. ob 19. bo predaval gosp. dr. Vilko Marin o temi: »Razvoj človeka do poroda«. Predavanje je namenjeno samo moškim. Mladoletnim vstop ni dovoljen!

Te dni so pokopali v Studencih 35-letno Rožo Omulčev, ženo tamkajšnjega posestnika. Pokojnica je bila zelo priljubljena ter takorekoč mati vseh studenških društev. Bila je tudi kumica nove zastave požarne brambe. Na zadnji poti so jo spremljala poleg številnega občinstva tudi vsa studenška društva, pevsko društvo »Enakost« ji je pa zapelo zadnje žalostinke. V imenu požarne brambe se je pri odprtem grobu poslovil od nje načelnik g. Kaloh. Naj ji bo lahka domača zemlja, žalujoci rodbini pa naše iskreno sožalje!

Tombole in srečolovi. Banska uprava v Ljubljani opozarja vsa društva in zasebnike, ki vlagajo prošnje za prireditve tombol, srečolovov in temu sličnega, da se morajo po novi tarifni postavki kolikovati s 50 Din.

Zveza brivskih in lasničarskih pomočnikov ter pomočnic Jugoslavije, plačilnica Maribor, poziva vse brivske in lasničarske pomočnike, da se udeležijo sestanka, ki bo v četrtek 19. t. m. v Delavski zbornici v II. nadstropju ob 20. uri z dnevnim redom: 1. Poročilo delegata iz Zagreba. 2. Ustanovitev damskega frizerskega kluba. 3. Predavanje o strokovnih šolah: predava tovariš Markovič iz Zagreba. Opozarjajo se tovariši in tovarišice, naj se udeležijo tega sestanka v čim večjem številu. Obenem se pozivajo vsi brezposelni pomočniki in pomočnice, da se javijo radi porcelitve podpore. Odbor.

Elektrifikacija železniške kolonije v magdalenskem okraju bo v kratkem dovršena. Elektrifikacija je izvedlo mestno elektriško podjetje in znašajo stroški za zunanje omrežje okrog 90.000 Din. Stroške za notranjo instalacijo in prikllope pa bodo plačale stranke same. Za 260 stanovanj bo potrebnih okrog 1000 žarnic. Nekateri stanovalci delavske kolonije že imajo električno luč, drugi pa jo bodo dobili v najkrajšem času.

Volilni imeniki. Mestno načelstvo bo v času od 16. do 31. januarja popravljalo v smislu določb § 5. zakona o volilnih imenikih stalne volilne imenike za mestno občino mariborsko; zaradi tega se bodo v konskripcijskem uradu mestnega načelstva v navedenem času sprejemale stranke ob delavnikih le od 11. do 13. ure.

Pevski koncert studenške »Enakosti«. Kakor doznavamo, namerava pevsko društvo »Enakost« v Studencih prirediti pričetkom prihodnjega meseca prvi pevski koncert. To bo za Studence nekaj novega. Koncert iskreno pozdravljamo in upamo, da se bo studenško občinstvo odzvalo vabilu v polnem številu, da podpre naše pevce, ki so že mnogo pripomogli k prosvetnemu in kulturnemu razvoju.

Jadralnoletalska skupina v Mariboru ima v četrtek 19. t. m. ob 20. uri sestanek v prostorih Aerokluba. Razpravljalo se bo o gradnji novega letala in razpečala se bo prva številka slovenskega strokovnega mesečnika »Jadralni letalec«. Poravnajte članarino!

Dramski odsek Sokola Studenci vpripori 4. in 5. februarja znano Golarjevo veseligr »Dve nevesti«, na kar že sedaj opozarjamo.

Ali ste si že zabeležili, da bo 1. februarja pri »Unionu« planinski ples? Pridite in privedite svoje prijatelje in znanke (prijateljice in znanke)! Godba bo zaigrala k plesu, v šotorih pa vam bodo postregli z najboljšimi dobrotami kuhinje in pristno kapljico iz Slovenskih goric. Pa saj vsakdo ve: Planinski ples je najbolj vesela prireditev mariborskega predpusta!

Javna zahvala. Sokolsko društvo Studenci pri Mariboru se tem potom najiskrenejše zahvaljuje »Učiteljski knjigarni podružnici Maribor« za 44 darovanih mladinskih knjig. S tem je omenjena knjigarica mnogo koristila naši sokolski deci, ki jako redno zahaja v Sokolsko knjižnico. Najtoplejša hvala!

Nedeljski smuški tečaj! Zimsko-športni odsek SPD v Mariboru prireja vsako nedeljo ali praznik izlete v bližnjo ali daljšo okolico, vezane s praktičnimi smuškimi vajami, tako da dobi celoten izlet iz gled enodnevnega smuškega tečaja, katerega vodi priznani smuški strokovnjak in učitelj g. ing. Rungaldier. Preteklo nedeljo je odsek priredil prvi tak izlet v Kotlje in vadil na prekrasnih livadah penzionu Pirkhof, kjer je bil tudi nepričakovano dobro in ceneno pogoščen. Prihodnjo nedeljo priredi odsek radi številnih udeležencev dva enodnevna tečaja, in sicer pri Senjorjevem domu in na Piskni. Odhod iz Maribora v soboto 21. t. m. ob 13.18 in ob 18.30. Dobrodošli vsi prijatelji zimskega športa! Prijave sprejema SPD Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Grajski kino. Samo še do vključno četrta sijajna opereta: »Zvezde z neba«, z Liano Haid, Gustavom Fröhlichem, Szökejem Szakallom v glavnih vlogah. V petek svečana premiera zvočnega velefilma »Scampolo« (Za groš ljubezni). V glavnih vlogah nastopajo: Dolly Haas, Ludvik Diehl in Paul Hörbiger. Zopet nas preseneti Grajski kino z novim lepim filmom!

Kino Union. Do vključno četrta 19. januarja se predvaja največje filmsko delo »Ben Hur«. Prihodnji spored veleopereta »Noč v raju« s šarmantno in temperamentno Anny Ondra, Hermann Thimig, Ralph A. Roberts, Erna Morena in Greto Natzer. Nedvomno najboljša veseligr zadnjih mesecev.

Današnji trg je bil slabo založen. Okoličani so pripeljali 3 voze sadja in nekaj vreč krompirja. Slaba je bila tudi izbira na kokošem trgu. Zelenjave in sočivja je bilo malo. Vsemu blagu so cene padle. Na senenem trgu sta stala 2 voza sena in voz otave.

»Franz-Josef« grenčica poživi izmenjavo snovi in osveži um.

Narodno gledališče

Repertoar.

Sreda, 18. januarja: Zaprt.

Četrtek, 19. januarja: Zaprt.

Petek, 20. januarja: Zaprt.

Sobota, 21. januarja ob 20. uri: »Celjski grofje«.

Delavska predstava. Znižane cene.

Mariborsko gledališče. Prva letošnja uprizoritev Langerjeve komedije »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«, napovedana za četrtek, se zaradi obolelosti g. Zakrajškove odgodi. Kalmanova ognjevit opereta »Grofica Marica« pojde na novo naštudirana in v deloma novi sedbi te dni čez mariborski oder. To priljubljeno glasbeno delo je še danes prav tako privlačno kot svoječasno ter bo gotovo spet znova polnilo gledališče. Režira Kurt Bachmann kot gost, dirigira kapelnik Herzog, nastopijo: Udovičeva, Barbičeva, Savinova, Starčeva, Čepičeva, Skrbinek, Harastovič, Sancin, Furijan, Tovornik, Kovič, Rasberger in Deneš. — Prva letošnja delavska predstava bo v soboto, 21. t. m. zvečer. Uprizori se učinkovita zgodovinska drama Bratka Krefta »Celjski grofje«, najbolj privlačna letošnja predstava. Veljajo znižane cene.

Doraščujoči mladini nudimo zjutraj čajico naravnih »Franz-Josefov« grenčice, ki dosega radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz-Josefova« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz-Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Petek Petek
Humoristični večer
g. Svengalila
Velika kavarna

Zahvala. Namesto venca na grob g. Rože Omulčeve so darovali g. Josip Grein ter zakonca Rantaševa vsak 100 Din za občinske reveže v Studencih. Za velikodušen dar jim izreka občinski odbor najlepšo zahvalo.

Požarna bramba delavnice državnih železnice v Mariboru priredi 1. februarja svojo tradicionalno veselico. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen za podporo revnim in bolnim članom, prosimo gasilstvu naklonjeno občinstvo za čimvečjo udeležbo!

Konj je brenil danes dopoldne v Limbušu 70letnega hlapca Jerneja Farkaša in mu hudo poškodoval desno nogo v kolenu. Poklicani reševalci so ponesrečenca spravili z avtom v bolnišnico.

Aretiran razbojnik. Avstrijski orožniki so aretirali 36letnega delavca Nikola Modriča iz čakovske okolice, za katerim je izdalo okrožno sodišče v Čakovcu tiralič, ker je osumljen nekega razbojništva. Včeraj so ga izročili naši policiji, ki ga bo eskortirala v Čakovec.

Od doma je pobegnil 12letni šolar Fr. Mastnak, stanujoč na Zrinskega trg. Oče sumi, da je deček pobegnil k stari materi v Celje. Oblečen je bil v črno zimsko suknjo, na glavi pa ima pleteno čepico.

Dve aretaciji. Preteklo noč je policija aretirala neko Marijo M., ki je pobegnila iz mestne hiralnice ter Karla Kostanika, ki je brez dovoljenja beračil po mestu.

Ptuj

Vlomi na dnevnem redu. Neznani nepridipravi so v noči od 5. na 6. prosinca vlomili v klet Martina Juta v Janževem vrhu pri Ptujski gori. Odnegli so iz kleti precej vina in raznih drugih reči; preostali sode, v katerih je še bilo vino, so odprli pipe, da je vino izteklo. — Iste noči je bilo vlomljeno tudi v stanovanje tovarniškega delavca Jakoba Planiča. Odnegli so mu meso in slanino. Orožniki sumijo, da sta oba vlomna dela istih vlomilcev. — Tretji vlom se je zgodil v noči od 7. na 8. t. m., in sicer zopet v klet. Lastnica kleti je Marija Kodričeva v Skrblijah pri Majšperku. Odnegli so več litrov vina, nekaj denarja v vini in drugo; nato pa so še vlomili v stanovanjsko hišo Kodričeve, katere tedaj ni bilo doma. Tam so si vzeli slanino in mesnih pridelkov. — Ti vlomni zgovorno pričajo, da posledice krize segajo vsebolj tudi po deželi.

Občni zbor mariborskih gostilničarjev in kavarnarjev

LEPI USPEHI ZADRUŽNE UPRAVE V NAJVAŽNEJŠIH VPRAŠANJH GOSTILNICAARJEV. USTANOVITEV SKUPNE ZVEZE ZA SLOVENIJO.

Včeraj popoldne je imelo Združenje gostilniških podjetij za mesto Maribor v stavarcijski dvorani hotela »Merana« svoji letošnji redni občni zbor ob nenavadno lepi udeležbi članstva. Vodil ga je zaslužni predsednik g. Gjuro Valjak, ki je uvodoma najprej pozdravil zastopnika obrtne oblasti magistr. svetnika g. Ročarja, zastopnika policije g. Zlahtiča, častnega člana g. Oseta, zastopnike častopisja in vse ostale navzoče. Spominjajoč se umrlih članov Wocha in Hummla so počastili zborovalci stoji s »Slava« klici. Nato je predsednik podal izčrpno poročilo o delovanju uprave Združenja v preteklem letu in naglasil, da je doživelo naše gostilničarstvo poleg hude krize, ki je objela ves svet, tudi izredno hudo udarce z novim trošarinskim zakonom. Ta zakon ni le ogrozil obstoja naših gostilniških in sorodnih podjetij, temveč tudi sam vsakdanji kruh teh obrtnikov. Mariborska gostilničarska obrt je občutila to dvojno krizo še posebno usodno in težko, ker se je razpasla tudi v mestu samem dovoljena in nedovoljena trgovina z vinom v taki meri, da je padel konzum vina v koncesioniranih podjetjih na minimum, pač pa je ostalo gostilničarjem plačevanje trošarin in taks v prvotni odmeri.

Nekaj neuspehov pa je Združenje, zahvaljujoč se svoji žilavi borbi in vztrajnosti na tem polju, vendarle doseglo in to s sodelovanjem naše obrtne oblasti. Uspešno se je tudi borilo proti zasebnim kuhinjam in jih omejilo na najnižje število. V vsakem pogledu je skušalo ustrežati in je tudi dejansko ustrezalo željam, potrebam, prošnjam in zahtevam svojega članstva, kar je občni zbor soglasno in objektivno priznal. Članstvo je tudi že samo najostreje zavrnilo in obsojilo raznašanje neutemeljenih očitkov in lažnih vesti raznih agentov, češ, da je bila uprava Združenja pri svojih presojah in korakih prestroga in pristarska, ker je spoznalo, da se te vesti razširjajo namenoma s ciljem, da bi se v vrste našega organiziranega in stanovsko zavednega gostilničarstva zaneslo razdor in sovražstvo v kakršnikoli obliki. Z željo, da bi se tovariška zavest v skupen blagor vsega stnu v bodoče še bolj globila, ker je rešitev in napredek vseh samo v složnosti in skupnem delu, je predsednik končal svoj govor.

Priljubljeni in vestni tajnik Združenja g. Peteln je nato podal poročilo o notranjem in zunanjem delovanju organizacije, ki je morala poleg vsega drugega varovati življenjske interese svojega članstva tudi proti 200 vinotočem pod ve-

jo, ki so se odprli in razpasli na samem območju organizacije. Lep uspeh je zabeležila organizacija tudi s tem, da je rešila s pomočjo ostalih gostilničarskih organizacij in Zvez gostilničarskemu stanu v dravski banovini pri 2.000 uslužbencih glede pravilne razporeditve v socialnem zavarovanju okrog pol milijona dinarjev. Z uveljavljenjem novega obrtnega zakona 13. avgusta 1932, ko se je prejšnja Zadruga gostilničarjev preobnavala v Združenje gostilniških podjetij v Mariboru, se je delo uprave skoraj podvojilo. Združenje šteje sedaj 134 gostilniških podjetij, in sicer 4 hotele, 11 kavnar, 13 bufetov, 9 restavracij, 3 mešani obrati, 1 gostišče in 93 gostiln. Lani se je znižalo število točilnic za stoječe goste za 4 obrate, ena ljudska kuhinja je sama prenehala obratovati, ena pa je bila oblastveno ukinjena. Novo odprta je bila samo ena gostilna, brez ovire pa je bilo dovoljenih 22 gostilniških premestitev. Pri Združenju je bilo vloženih 29 prošenj za nove gostilne, ki pa so bile vse odklonjene. Veliko prošelj prosilcev pa je bilo preprečenih, ker so bili pravčasno poučeni o neuspehu. Odbor je imel 24 sej, občni zbori pa so bili 4.

Lani se je iztočilo v mariborskih javnih lokalih 1.226.311 litrov alkoholnih pijač, in je padel konzum napram letu 1931. za 143.003 litre. Glede piva še ni končnih števil, vendar pa je padel konzum piva lani za 50% oziroma okrog 3.500 hektolitrov. Davčna podlaga naših gostilničarjev je bila lani odmerjena z Din 1.940.000. Vplačani davki bodo pri mariborskih gostilničarjih znašali v preteklem letu skupno s poslovnim prometom brez trošarine precej nad 2.000.000 Din. Zato bo uprava Združenja posvetila v tekočem letu svoje glavno delo in trud namenu, da dokaže državi oblasti, da so davčna bremena naših gostilničarjev neznosna in da niso v nobenem sorazmerju z njihovimi dohodki. V tem ga bodo podpirali tudi vse ostale organizacije v banovini, ki že zbirajo v ta namen točen statističen material.

Zadruga uprava je lani izdala 19 usposobljenostihih spričeval na podlagi uradnih dokumentov. Vedno je tudi zelo upoštevala vdove in najbližje sorodnike umrlih članov, oziroma njihove prošnje, če se je le soglasno pričela, da so bili prosilci najmanj 4 leta zaposleni pri obrti.

Tajniško poročilo je bilo brez ugovora soglasno odobreno, prav tako revizijsko poročilo g. Restnika. Lanski blagajniški promet izkazuje 87.739 Din, višina premoženja 76.405 Din, proračun za tekoče leto pa je določen na 57.300 Din dohod-

kov in prav toliko izdatkov. Popolno soglasje je bilo doseženo tudi pri določitvi članarine.

Z zadovoljstvom so sprejeli zborovalci na znanje poročilo o lepih uspehih in brezštevilnih intervencijah uprave in agilnega tajnika glede krošnjarijenia z vinom, socialnih dajatev, dosege 10% kala pri vinskem moštu in 1 in pol% pri vinu, sodelovanja v tujsko-prometnem gibanju, zimsko-sportnih prireditvev, borbe proti zasebnim kuhinjam, policijske ure, registracije obrtnikov, uspešnega znižanja cen plina itd.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena za bodoče leto dosedanja uprava z gosp. Valjakom na čelu, nespremenjen je ostal tudi nadzorni odbor, dočim so bili v častno razsodišče izvoljeni gg. Strehar, Halbwidl, Klešič, Spatzek in Čerin.

Ker vidi mariborsko gostilničarstvo pravi napredek vsega stanovskega dela in izboljšanje položaja samo v veliki in močni gostilničarski osrednji organizaci-

Shod narodnega poslanca Petovarja pri Veliki Nedelji

Skoraj ne mine nedelja, da ne bi priredil naš narodni poslanec g. Lovro Petovar shoda v svojem okraju, na katerem sporoča z vedno samo njemu lastno domačnostjo svojim volilcem o delu v narodni skupščini. Tokrat, v nedeljo 15. januarja, si je izbral za svoj shod Veliko Nedeljo, kjer še od volitev ni bil, da tudi tukaj poda volilcem račun po izvršenem delu in seznanji volilce z onimi zakoni, ki jih skupščina še pripravljala. Bil je to že okoli 40. shod, ki ga je narodni poslanec priredil v svojem volilnem okraju. Kljub temu, da je bila to prva nedelja, ki je sledila zloglasnemu bastirskemu listu, se je shoda po rani maši udeležilo 250 volilcev, ki so budno sledili izvajanjem in poročilom narodnega poslanca.

V skoraj dveurnem govoru je podal uvodoma vso zgodovino političnega razvoja izpred 6. januarja 1929. do danes ter ob koncu še posebej ožigosal razdralno delo našega rojaka dr. Korošca, ki je z zadnjim činom podrl za seboj vse mostove politične preteklosti ter s svojimi ljubljanskimi punkcijami pokazal, da pljuva v lastno skledo. In kakor se doslej še nikdar ni mogel vzeti resno, se tudi sedaj ne more vzeti resno ne kot slovenski, še manj pa kot jugoslovanski politik. V tesni zvezi s tem pošetjem je omenil gospod poslanec brezvestno in hujskajočo gonjo cerkvenih krogov napram našemu Sokolstvu, od katerega bi se moral marsikdo učiti pravih krščanskih čednosti in ljubezni do bližnjega.

Za svoja izvajanja je prejel narodni poslanec vsestransko pohvalo. Po kratki debati, v kateri je odgovarjal volil-

ciji ter vidi v cepljenju sil in moči le oviro, je občni zbor soglasno sklenil, da pristopi v članstvo Zveze gostilničarskih združenj za vso dravsko banovino, katere ustanovni občni zbor bo drevi v Ljubljani in katere glavni tajnik bo g. Peteln, ki se je ob tej priliki tudi poslovil od mariborskih gostilničarjev in drugih lastnikov javnih lokalov. Navzoči so to imenovanje sprejeli na eni strani z obžalovanjem na znanje, ker pač predobro vedo ceniti njegove neprecenljive zasluge za mariborski in splošni gostilničarski stan, za kar so mu izrekli najiskrenejšo zahvalo, na drugi strani pa zopet z veseljem, da mu bo v novi osrednji organizaciji slovenskega gostilničarstva dana še širša in odločilnejša možnost uspešnega udeleževanja v dobrobit vsega gostilničarskega stanu.

Ko je bilo zadovoljivo rešenih še nekaj drugih več ali manj važnih stanovskih zadev in vprašanj, je predsednik gosp. Valjak zaključil nad 3 ure trajajoči in vsestransko zadovoljivo uspeli občni zbor.

cem še na stavljena vprašanja, je predsednik krajevne organizacije JRKD g. Jakob Prajdl izrekel ponovno zahvalo poslancu in zaključil lepo uspelo zborovanje.

Sokolstvo

Skupščina Sokola Maribor I. Sokolsko društvo Maribor I. (kadetnica) ima v soboto 21. t. m. svojo letno skupščino v društveni telovadnici. Društvena uprava bo položila račun o lanskem delu, razen tega pa se bo govorilo tudi o zadnji gonji proti Sokolstvu in je zato skupščina za članstvo strogo obvezna. Vabljeni tudi prijatelji društva. Zdravo!

Sokol Studenci.

Smučarski odsek priredi v nedeljo 22. t. m. na Pohorju prvenstveno smučarsko tekmo na 10 km dolgi progi. Start pri Ruški koči. Prijave prejema društvo do 21. t. m. Sosednja sokolska društva lahko tekmujejo izven konkurence.

Sokolsko društvo Maribor - matica, ponovno opozarja svoje članstvo na članski sestanek, ki bo drevi ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: Razgovor o obnem zboru. Pridite polnoštevilno ob določeni uri. Zdravo!

Telesna kultura v radiju. ... in sedaj vzbočimo pri naprej kolikor le moremo.

Usodne številke in ljudska praznovernost

Številki 7 in 13 v praznovanju starih in modernih narodov.

Leta 1916. se je nemški zrakoplov tipa »Zeppelin«, registriran pod številko »L 32«, ponoči, zadet od sovražnega šrapnela, vnel v trenutku, ko je plul nad Londonom. Plin, ki je do tega trenutka poslušno nosil ogromno zračno ladjo visoko v zraku, je postal tedaj njen najhujši in najnevarnejši uničevalec. Ko je zrakoplov strmoglavil na tla in so prihiteli k njemu angleški vojaki, je kapitan zrakoplova, ki so ga potegnili izpod razvalin, v agoniji in v smrtnem hropenju še izjcljal besede: »Dreizehn, dreizehn, dreizehn...« Angleži nikakor niso mogli razumeti, v kakšni zvezi naj bi bila usodna številka s katastrofo »Zeppelina L 32« pri nočnem napadu na London.

Šele leta 1931, torej polnih 15 let po takratni katastrofi, je neki radovedni novinar poiskal ladijski dnevnik nesrečnega »Zeppelina« in na svoje veliki začudenje ugotovil, da je bil to trinajsti polet Zeppelina »L 32« nad Anglijo...

Število 13 je krepko poseglo tudi v literaturo. Victor Hugo je pisal 14. februarja svoje »Choses vuses« in je med drugim napisal tudi naslednji odstavek: »13 nas preprosto. Skozi ves januar nas je bilo ob četrtkih po 13 za mizo. Iz Pariza

smo odšli 13. februarja. V vagonu nas je bilo 13. Sedaj stanujemo v Rue Saint Maur št. 13«. Mesec dni pozneje, v noči 13. marca, je Victor Hugo pisal naslednje: Vso nocojšnjo noč sem prebedel. Nisem mogel spati in neprestano sem mislil na številke. Prav enako, kakor so tudi Pitagoru številke odganjale sanj. Mislil sem na vse one številke 13, ki so se nenavadno ujele in pomešale in ki ne neprestano preganjajo vse do danes 13. marca. Na vsak način bom zapustil hišo, v kateri prebivam in poiskati si inoram drugo stanovanje.« Vedeti pa je treba, da je Victor Hugo naslednjega dne izvedel, da je 13. marca ob 7. uri zjutraj nenadoma umrl njegov Charles...

Pripoveduje se, da je ruski car Aleksander III. nenavadno sovražil in se strašno bal števila 13. Trinajstega dne v mesecu ni pod nobenim pogojem hotel podpisati kakšnega državnega akta. Njegovi ministri so to dobro vedeli in so se zato izogibali tega termina. Stalno računajoči s tem carjevim predsodkom, so mu večino državnih ukazov prinašali na podpis ali dan prej ali pa dan po trinajstem, torej 12. ali 14. v mesecu. Število 13 je nenavadno zvezano tudi s slavnim skladateljem Richardom Wagnerjem. — Wagner se je rodil leta 1813, umrl je 13. februarja. Njegovo ime in priimek imata v nemškem originalu 13 različnih črk. Napisal je 13 muzikalnih dram. Wagnerjeve predstave v Bayreuthu so se pričele 13. avgusta. Wagner je kon-

čal kompozicijo »Tanhäuserja« 13. aprila 1844. Premiera v pariški operi je bila 13. marca 1851., bil pa je to nenavadno hura predstava, polna demonstracij in incidentov. Doživela pa je pri reprizi 13. maja 1875., torej mnogo let pozneje, fenomenalen uspeh. Zadnje bivanje Wagnerja v Bayreuthu se je končalo 13. septembra. Zadnjič se je sestal z Lisztom v Donetkah 13. januarja 1883. Umrl je v trinaistem letu nemškega cesarstva.

Kakor pride za dežjem sonce, za žalostjo veselje, tako so tudi poleg nesrečnih trinajstic za mnoge ljudi tudi srečne trinajstice. To vidimo lahko vsak dan v našem življenju, kjer na pr. gotove trgovine, banke, podjetja itd., ki poslujejo v hišah s številko 13, uspevajo nad vse sijajno.

Pri mnogih mongolskih in indijskih plemenih pomeni število 13 še dandanes srečo in zadovoljnost. Mnogi zelo znani in slavni ljudje so vedno verovali, da je njihovo število 13 srečno. Tako je na pr. Bonde laire nekega dne izjavil: »Rodil sem se v ulici Hautefeuille na številki 13, na številki, ki jo imam zelo rad.« Bivši predsednik francoske republike Doumergue, čeprav odločen sovražnik vseh predsodkov, se ni bal števila 13, ki je bilo zanj zelo ugodno, temveč se ga je celo oklepal z nekim nehotenim veseljem. Izvoljen je bil 13. junija 1924. in sicer od trinajste zakonodajne skupščine. Prav tako je sodelovalo pri arktičnem potovanju Fridtjofa Nansena ravno

13 oseb in odprava se je posrečila v vsem začrtanem obsegu, kar je sicer zelo redko pri polarnih ekspedicijah. Znani angleški maršal Roberts pripoveduje v svoji knjigi »Enainštirideset let v Indiji«, kako je pričakal novo leto 1857. na večerji z 12 svojimi častniki. Za mizo jih je torej sedelo 13. Kmalo nato so se uprla nekatera hinduska plemena in je v bojih z njimi padlo mnogo angleških častnikov, mnogo pa jih je postalo žrtev atentatov. Značilno pa je, da od onih častnikov, ki so silvestrovali z njim pri številki 13, ni bil ubit niti eden.

Na Angleškem imajo tudi poseben »Odbor za borbo proti predsodkom«, ki vodi energično propagando proti predsodkom glede števila 13 oseb za mizo. Nekemu anglikanskemu pastoru se je posrečilo pred 7 leti v enem dnevu poročiti 13 mladih parov. V teh 7 letih pa živi vseh 13 zakonskih parov v najlepši slogi in sreči.

V Londonu obstoja že 23 let »Klub trinajstoric«, čigar člani, točno 13 po številu, trdijo in dokazujejo, da se klubu in njegovim članom od dneva ustanovitve do danes ni pripetila še prav nobena neizgoda ali nesreča, čeprav so bili klubovi člani med svetovno vojno vojaki na fronti. Vsi so se vrnili domov zdravi in čili ter ni bil med njimi nihče niti ranjen. Pred 2 letoma je eden izmed članov umrl in sicer baš 13. januarja. Taki se je javilo za soredem v klub na njegovo mesto več sto kandidatov.

Radislav Rudan

Rod na razpotju

(Povest)

Prakomerno so odmevali udarci od sivih sten in se izgubljali tam daleč nekje v hrastovi meji in v tesni dolini med Rebrnicami in Pasjim repom. Kakor da je vse tako kakor je bilo, kakor da se nič ni spremenilo...

XII.

Zopet je hodil Caharija v kamnolom, sedel na enonogem stolu in vihtel kladio uro za uro, dan za dnem. Na Mozarjevo odpoved je pozabil in tudi na stroj ni več mislil. Zagrebel se je vase, zapredel se v svojo vero ter postal nem in nedostopen. Z nikomur ni govoril, ne s sinom ne s hčerjo. Le samemu sebi je zaupal, le v samem sebi je iskal opore — vse drugo mu je bilo tuje, spremenjeno in sovražno. Antikrist je obsenčil zemljo, zaril se ji v drob, zastrupil ozračje, a njega, Caharijo, ni mogel obsenčiti, ni se mogel zagrizti vanj in ne zastrupiti njegove vere.

V meji nad kamnolomom so ščebetale senice, po zraku so brenčale mušice in tudi prvi metulji so že jedrali preko prisojnih brežuljkov. Caharija je strmel za njimi, in zdelo se mu je, da se je komaj zdaj prebudi in spoznal, da mu je od vekomaj bilo usojeno biti samemu. In skoraj srečen in zadovoljen je bil v tej svoji samoti. Samo včasih ga je obšla grenka tesnoba, da mu je legla preko oči globoka tema in se je iz nje stegnila koščena okrvavljena roka. Tedaj je sklonil glavo, stopil pred Marijino podobo in molil. Molitev in vera sta mu pregnali mrak, razpodili tesnobo in odvrnili koščeno

okrvavljeno roko.

Tako je živel in delal Caharija do tistega dne, ko je zagledal v kamnolomu stroj, v katerega poprej ni veroval. Nenadoma, da se niti osvestiti ni mogel, je stala pred njim strašna jeklena pošast, bruhala ogenj in škripala z zobmi, kakor pravi pravcati zmaj iz pravljice davnih otroških dni. Stroj, ki je zamenjal njega in njegovo delo, ki je porušil temelje njegovega življenja in nadaljevanje Blažonove tradicije. Osupel je obstal in onemel. Udi so mu otrpnili, roke so mu kakor mrtve obvisle ob telesu in zazdelo se mu je, da se pogreza neskončno globoko v kamenita tla. Stroj pa je sopihal, vreščal, ropotal in tulil kakor pobesnela pošast.

Trenutki nepopisne osuplosti so sledili, preden se je Caharija zavedel vse resnice tistega spoznanja. Tedaj pa, ko se je zavedel, je planil kakor lev, ki brani svoj plen, zagnal se v ljudi in jih s stisnjenimi pestmi tolkel, suval in bil.

»Proč!« je rjul. »Proč, Antikristi! Moj je kamnolom in moje je delo. Izginite s teh tal, ki so prepojena z mojo krvjo!«

Ljudje pa so se mu smejali kakor neboljenemu otroku in se še jezili niso.

»Pa saj vi niste krivi,« se je domislil Caharija. »Hudič je kriv, ki je stroj iznašel in mu svojo dušo vdahnil.«

In kakor da je stroj zares živ in da ima zares dušo, se je zagnal vanj, bil po njem s pestmi in ga suval z okovanimi čevlji. Toda stroj se ni premaknil; udarci so odskakovali od njegovega splozkega jeklenega telesa in boleli njega, Caharijo. Obnemogel se je zgrudil naposled na kolena; ves zasopel je bil, solze so mu oblivale stara lica in bele pene so se mu usipale iz ust.

Stroj pa je sopihal, cvlil in ropotal, kakor da bi se krohotal njemu, staremu in obnemogemu in v jezi izgubljenemu...

»Antikristi! Hudiči!« je rjul starec in vedno bolj lezel vase, da so ga morali prijeti in odnesti iz kamnoloma.

Strt in zlomljen, kakor drevo, ki ga je burja premagala, je ležal v svoji postelji v bajti pod hrestom in se dolgo ni zavedel. Ko pa je odprl oči, je bil ves spremenjen. Blazna izgubljenost mu je sijala iz oči, lica so mu bila nabrekli, roke nemočne in veje, kakor posušene veje na drevesu. Samo okoli ustnic mu je poigraval zagoneten smehljaj, ves grozen v svoji negotovosti in neodumljivosti. France je strmel vanj in si ni mogel dopovedati, da je to tako spremenjeno bitje zares njegov lastni oče. Marička je čepela poleg postelje in se je jokala; srce ji je parala neskončna bolečina.

Le polagoma si je starec opomogel in se zopet osvestil, a ko je zaslišal ropotanje stroja iz kamnoloma, je znova ves vztrepetal.

»Zabijte okna in vrata!« je zaprosil. »Hudiči rjevo; dušo bi mi radi odnesli, kri bi mi radi izpili...«

Vzpel se je v postelji, zakrilil z rokama in se blazno branil:

»Pustite me! Nisem vaš. Moj bog ni Antikrist!«

»Pomirite se, oče!« je zaprosil France. »Zboleli boste.«

Starec ga je pogledal z izgubljenimi očmi in se je grozotno zasmel:

»Saj si tudi ti Antikristov, ha-ha-ha... Pa so rekli, da si moj sin...«

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Nedeljski smuški krmarski in učni tečaj!

Zimskošportni odsek Slovenskega planinskega društva v Mariboru je v prid celotnega smučarstva oživil izvirno zamisel, da za vso zimsko dobo otvori nedeljske smuške, krmarske in učne tečaje s tem-le programom: Namen tečaja je, nuditi vsakemu smučarju, začetniku in izvežbancu, priložnost za temeljito smoteno vežbo ter za izvedbo čim več krmarskih voženj. Program krmarskih voženj se nanaša na vse one gorske skupine, ki jih je mogoče doseči iz Maribora z eno ali dvodnevni izleti, in sicer: Pohorje, Kobansko (Kozjak in do Košenjaka), Kotle, Plešivec, Uršlja gora, Peca, Raduha, Travnik, Smrekovec, Mozirska planina, Savinjske alpe itd. Ob ugodnem snežnem vremenu trajajo tečaji preko zime do Velike noči ter nudijo prijatelju zimske turistične sledeče ugodnosti: a) Družabni priključek za bližnje in daljše izlete, krmarske vožnje. b) Za vsak še neznan teren zanesljivega, izkušenega vodnika in planinskega tovariša. c) Pravo tehnično-smuško izobrazbo, ki se ne pridobi na vaditeljskem prostoru krajeveno vezanega smuškega tečaja, temveč samo pri vedno se menjajočih nalogah v različnem terenu. d) Pri vsakem izletu bo nekaj ur posvečenih smotrenemu vežbanju, od osnovnih početkov preko strminске tehnike do visokoalpinske zimske turistične. e) Stroški se bodo znižali na najnižjo mero, udeležencem ne bo treba skrbeti za vozovnico,

prenočišče, prehrano itd. e) Radi razdelitve udeležencev na novince in izvežbance ne se bo določil tudi delokrog, ne da bi bil prvi radi drugega oviran. f) Odkrila se bodo mnoga, doslej še malo znana izborna smučišča. K udeležbi so vabljeni gojitelji belega sporta, ne glede na klubsko pripadnost. Vsakokratno zbirališče, pohod in cilj se bo razglasil vsak teden po dnevnikih, z lepaki v izloženih omarih ter pri »Putniku«, ki sprejema vse prijave in daje tudi vsa pojasnila.

Mariborski zimsko-sportni teden.

Sestanek vseh blaginikov in rediteljev, ki so se prijavili, da bodo sodelovali pri propagandnem drsanju v nedeljo 22. tm., bo v petek 20. t. m. ob 18. uri v Aljaževi sobi pri »Orlu«. — MZSP.

Mariborski smučarski klub

priredi svojo klubsko tekmo ob priliki podzveznega prvenstva, ki bo v nedeljo 22. t. m. na Pohorju. Propozicije so iste kakor v razpisu za tekmo, ki je bila določena za 8. tm. Prijave sprejema MSK, trgovina Stojec, Jurčičeva ul. 8.

Konjice

Sokolsko društvo Konjice sklicuje za danes ob 20. uri v Narodnem domu sestanek vsega članstva z dnevnim redom: 1. Čitanje pastirskega lista; 2. stališče k njemu, resolucija in zadevni sklepi, ter 3. slučajnosti. Sestanek je za vse članstvo strogo obvezen. Društvena uprava je odposlala zvezini upravi brzojavko naslednje vsebine: »Ogorčeni radi nečuve-

nega napada katoliškega episkopata na Sokolstvo in radi rušenja državnega in narodnega edinstva po neodgovornih osebah zahtevamo zadoščenje in kličemo: »Živijo kralj, živijo Jugoslavljal!« Brzojavka iste vsebine je bila odposlana tudi g. min. predsedniku dr. Srskiću. Enaki brzojavki sta odposlali obe četi v Konjiški vasi in Špitaliču ter ostalih 7 sokolskih edinic dravinjskega okrožja.

Iz strelske družine Konjice. Občni zbor strelske družine bo v soboto 21. t. m. ob 18. uri v Narodnem domu z običajnim dnevnim redom.

Maskerado priredi strelska družina Konjice na pustno soboto 25. februarja ob 20. uri v gornjih prostorih Narodnega doma, na kar opozarjamo ostala naša društva, da ne prirede na ta večer kake svoje prireditve. Čisti dobiček se porabi za zgradbo strelšča.

Sokolska lutkovna predstava »Začarani gozd« v treh dejanjih bo v soboto 21. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri v dvorani Narodnega doma.

Občni zbor JRKD v Oplotnici je bil v nedeljo 15. t. m. v gostilni Lipuš s številno udeležbo članov krajevene organizacije. Zbor je vodil predsednik g. Franc Petelinšek. Po poročilih funkcionarjev je bila volitev novega odbora, ki mu predseduje zopet g. Franc Petelinšek. V odbor so bili izvoljeni zastopniki vseh slojev. Na zboru je poročal narodni poslanec g. Karel Gajšek o delu v narodni skupščini in o predvidenih javnih delih v okraju, ki se bodo izvršila z državno subvencijo. G. dr. Ervin Mejak je zbor

pozdravil v imenu okrajne organizacije in se bavil z »ljubljskimi punktacijami«. Okrajni tajnik g. Ciril Žagar je obravnaval nekatera organizacijska vprašanja. Zbor je potekel v najboljšem razpoloženju prisotnih, ki so vsi obsojali razdiralno delo neodgovornih oseb v naši državi in je bila sprejeta zadevna resolucija soglasno in z velikim odobravanjem.

Večerkovičovo brivnico v Konjicah je prevzel tukajšnji brivec g. Radič, ki bo sedaj imel brivnico v dveh lokalih.

Poljčane

Gostovanje studeniške šolske mladine. V nedeljo so gostovali na tukajšnjem sokolskem odru šolarji iz Studenic pri Poljčanah z Ivana Albrehta »Siroto Jerico«. Peli in igrali so dobro. Zlasti so malim in velikim gledalcem ugajali palčki, mačeha, oče, Jerica, kralj, vile z Radomilo na čelu, pa tudi drugi. Z igro je imelo opravka celokupno tamošnje učitelstvo, glavna režija pa je bila v rokah učitelja Štefancioza. Pevske točke je naštudiral in spremljal na klavirju upravitelj g. Živko. Da so bile tudi maske v redu, je poskrbel tukajšnji brivski mojster g. Pristnik. — Obisk je bil še precejšen, zlasti če upoštevamo zimsko vreme in pa dejstvo, da so si že mnogi ogledali igrico v Studenicah ob priliki njihove šolske proslave. Korajžni prireditelji, ki so si upali v času, ko je zunaj sneg in mraz, z doma »po svetlo«, so si ga vsekakor zaslužili.

Mali oglasi

Razno

NAGELJČKE. Šopke, vence, Kličito telefon 27-66 Jemec, vrtnarstvo, 179

JA, NE POZABI. da lahko najboljši prodaj do bre knjige, starinske reči, kakor nakit, zlatino, srebrnino, obleko, pohištvo itd. in najcenejše kupiš v Grajski stari narni. Trg svobode 1 4000

AVTO PLAHTA je bila najdena 8. januarja na Koroški cesti 165. Kdor jo je izgubil, naj se zgasi na gornji naslov. 202

KDOR PREVOZNE potrebuje naj se obrne na tvrdko Murko, Meljska cesta št. 24. 199

Kupim

STANOVANJSKO HIŠO v Mariboru, po možnosti tudi s trgovskimi lokali, kupim takoj. Ceni, ponudbe s točnim opisom in navedbo cene na upravo »Večernika« pod šifro »Takoljtna gotovina«. 210 n

Stanovanje

STANOVANJE v mansardi, vilika soba, mala kuhinja, čisto separirano, takoj oddam le stalno nameščen starejši 2-3 članski stan. Najemna Din 300.— mesečno. Vprašati Sritarjeva ulica 5.. I. 184

STANOVANJE dve sobi in kuhinja, z električno razsvetljavo, oddam. Cena 270.— Din. Vprašati Cesta na Brezje 54, Pobrežje.

Prodaj

NA PRODAJ omara za obleko in perilo v zelo dobrem stanju. Vprašati v Dr. Karl Verstovškovi ulici št. 6, II. nadst. vrata 19.

Javna I citacija!

Cirka 400 komadov steklenih cilindrov za petrolejske lampe se bo prodalo na javni licitaciji v tovarnem skladišču v Mariboru, glavni kolodvor, dne 20. januarja ob 10. uri.

Pouk

ENGLISH LESSONS Miss Oxley, Krekova ul. 18/II 165

Znanja želi

PRIJATELJICI za kratenje dolgih zimskih večerov iščeta dva vesela gosпода. V poštev pridejo samo dobre družabnice. Ceni, dopise naj se pošlje na upravo lista pod šifro »Kratek čas«. 209 a

NEZNE, NESEBICNE LJUBEZNI zaradi ljubezni, ki se ne plaši ovir in predsodkov, si želi gospod globoko duševne dojemljivosti. Hrepeneče duše v mestu ali ne predalec na deželi, zlasti pa samevalajoče učiteljice, naj se oglase pod šifro: »Zvezde z neba« na upravo »Večernika«, po možnosti s sliko! Diskrecija obojestranska častna zadeva! 211 a

Zahvala

V težki bolesi' vsled izgube naše srčno ljubljene soproge, oziroma matere, gospe

Rozalije Omulec, roj. Kraner

soproge posestnika in gostilničarja,

ki nas je nenadoma zapustila v svoji najlepši dobi 35 let, izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem kakor č. g. oo. kapucinom. Prostov, gasilnemu društvu v Studencih za darovano cvetje in njegovo neumorno požrtvovalnost pri vsem aranžiranju pogreba, dalje godbi Prostov, gasilnega društva in pevskemu društvu »Enakost« v Studencih za v srce segajoče žalostinke, gg. zastopnikom mestne policije, finančne kontrole, sodišča itd. v Mariboru, orožniške postaje v Studencih, stanovskim tovarišem Gostilničarske za druge Maribor-Studenci, zastopnikom Zveze špediterjev in autotaksijev v Mariboru, darovalcem cvetja in sploh vsem, ki so našo ljubljeno pokojnico spremlili na zadnji poti.

Posebna zahvala pa županu in načelniku Prostov, gasilnega društva v Studencih g. Alojziju Kalohu, ki se je na grobu pokojne botre gasilske zastave poslovlil v pretresljivih, v srce segajočih besedah.

Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste našo nenadomestljivo soprogo in mater spremlili na zadnji poti.

Studenci pri Mariboru, 18. januarja 1933.

206

Žalujoči soprog in hčerki.